03/11/2019

Саопштење за јавност Митрополита црногорско-приморског г. Амфилохија

Поводом изјаве господина Мила Ђукановића, предсједника Црне Горе, о Цркви

На празник Светог Петра Цетињског, рукоположеног за Митрополита у Сремским Карловцима од насљедника Пећких Патријараха (1784) по укидању Пећке Патријаршије (1766), господин Ђукановић ставља ”реално на дневни ред”, питање Православне Цркве у Црној Гори; оптужујући СПЦ и **њену филијалу** у Црној Гори да покушава да поништава, на уврједљив начин, ”све вриједности савремене Црне Горе”. Изјављује да не може даље затварати очи пред тим виталним проблемом са намјером да, на основу “историјских чињеница и логике утемељене у канонском праву” и вођен својим интересима, изграђује друштво и вјерских слобода да би се сваком грађанину обезбједило ”да своја вјерска права може остваривати у цркви у којој он жели а не у некој коју му неко прописује као монополску”.

Свако частан и разуман, у свој хришћанској васељени Истока и Запада, знаде и признаје да, у некадашњој Зети, данашњој Црној Гори, како историјски, тако и канонски, већ 800 година постоји јединствена Православна Црква,

основана Светим Савом, Архиепископом жичким (1219). И као што је Светог Петра и све његове претходнике рукополагао насљедник Пећког Патријарха, тако је било и са данашњим Митрополитом, који је устоличен децембра 1990. године уз присуство тадашње (и садашње) нове власти у Црној Гори (додуше, тада збачена власт била је ставила вето старом Митрополиту Данилу Дајковићу на долазак Амфилохија-Риста Радовића, Морачанина, за Митрополита). Сигурни смо да г. Ђукановић памти да је дуго времена сарађивао са овом Црквом (и овим Митрополитом), помагао градњу Храма Христовог Васкрсења, тражио и добио пријем код Српског Патријарха Павла… Понадали смо се да је то била његова потрага, као Титовог пионира, за Богом и дубљим смислом живота. На основу, пак, онога што сада тврди, види се да је то и тада, као и сада, био приватни властољубиви политичко-партијски интерес, проглашен за државни интерес Црне Горе и њених ”европских вриједности”.

Оптужбе за субверзивну и антидржавну дјелатност и за рушење културе Црне Горе против Православне Цркве, која је створила Црну Гору и сву њену културу, морал и духовност, дала јој писмо и књижевност, уродиле су послије рата (1945) убиством Митрополита црногорског, преко 120 свештеника, рушењем цркве Светог Петра на Ловћену, осудом на 11 година затвора Митрополита Арсенија и увођењем марксизма као једино важеће науке и религије. Да ли се ово кумровачки ђаци враћају том и таквом односу према Цркви? Бојати се и још горем, јер ондашњи властодршци макар нијесу стварали своје цркве, а иако су отимали имовину, нису и храмове (као што пријете садашњи).

Жао нам је да уважени господин Ђукановић, предсједник Црне Горе покушава да гради идентитет Црне Горе на лажним историчарима који пројицирају послијератну тоталитарну идеологију на претходних хиљаду година историје Дукље, Зете и Црне Горе, као и историју и устројство Православне Цркве на њима измаштаном лажном канонском поретку. Да је крштен и да иде у Цркву, он би знао да православни Хришћани на Литургији не исповиједају ни грчку, ни руску, ни српску ни црногорску ни било коју националну Цркву, него вјерују ”у једну, свету, саборну (католичанску) и апостолску Цркву” Христову и да је за Хришћане битно да припадају тој Цркви Божијој – Христовој, а не какав је њен спољашњи поредак условљен историјским збивањима. Већ је прије двије хиљаде година Апостол Павле записао да у Цркви Христовој ”Нема Јеврејина ни Грка, нема роба ни господара, нема мушкога рода ни женскога; јер сте ви сви једно у Христу Исусу.” (Гал. 3, 28) Таква Црква постоји на просторима данашње Црне Горе од

апостолских времена, а са оваквим спољашњим устројством – 800 година!

Тако схваћена Митрополија црногорско-приморска, без обзира како се звала и како се зове, као епископија саборне Цркве Христове, није ничија ”филијала” (како је предсједник назива) него својом Литургијом представља пуноћу Цркве Христове, којој свака друга Православна Црква, Епископија дарује свепуноћу Љубави Оца и Сина и Духа Светога. Ту свепуноћу је она кроз вијекове остваривала у оквирима Пећке Патријаршије – Православне Цркве Српске. Када је укидана организација Пећке Патријаршије (1766), Митрополија црногорска је и даље живјела својом природном пуноћом. И не само то: писмо Митрополита Саве Петровића Синоду Руске Цркве, написано у име свих епископа некадашње Пећке Патријаршије, представља његов захтјев Руском Синоду да постави свог човјека и обнови од Грка укинуту Пећку Патријаршију (свакако на притисак отоманских власти). Ту вјерност Патријаршији је потврдио и Свети Петар рукоположењем не у Цариграду, коме је Митрополија формално припадала, већ у Карловцима. То је потврдио и Петар Други, рукоположен за јеромонаха од канонског Константинопољског Рашко-призренског митрополита Ананија, али за епископа у Петрограду, као и његови насљедници све до Митрофана Бана. У то вријеме је Митрополија називана и аутокефалном, као једина епископија Пећке Патријаршије која је сачувала своју (а тиме и Пећке Патријаршије) самосталност, а у исто вријеме и као Црквом чији су митрополити из тог разлога имали и титулу ”егзарх пећког трона” и који су створили независну Црну Гору. Као таква, Митрополија (=Црква) црногорска је 16. децембра 1918. године, и то прва, одлуком свог Синода, под предсједништвом Митрополита Митрофана Бана, васпоставила јединство свих епископија – епархија (=Цркава) некадашње Пећке Патријаршије.

О некаквом тадашњем укидању Црногорске Цркве говоре само људи који не знају шта је Црква. Тзв. обнављање ”аутокефалне Црногорске Цркве” (1993) представља авантуру групе црквених деликвената, која, као и друге невладине организације, нема никакве везе са изворном Црквом у Црној Гори, као ни са васељенском Православном Црквом. То што је Митрополија црногорска Уставом СПЦ из 1931. године добила (вратила) и назив ”приморска” (први писани траг о том називу имамо у Молитвослову из 1504, гдје се тадашњи Митрополит Роман потписује као црногорски и приморски), догодило се због тога што јој је тада присаједињена Епархија бококоторска, основана у некадашњој Аустроугарској.

Тражити, дакле, у Црној Гори, некакву ”аутокефалну Црногорску Цркву”, или

нову Православну Цркву, могу само људи који не знају шта је и ко је Црква. А темељити идентитет секуларне Црне Горе, на нечему што је све друго само није **Црква** – значи темељити је на лажи и лажним идејама, на партијској антицрквеној идеологији.

Надамо се да европска Црна Гора, ако стварно хоће то да буде, неће озаконити, Предлогом закона о слободи вјероисповијести предвиђено, пљачкање храмова Цркве Христове, вјековне Митрополије црногорско-приморске и других епархија Српске Православне Цркве у Црној Гори, сграђених до 1918. године.

Посебно се надамо да господин Ђукановић неће као човјек, државник и изворни Црногорац, дозволити себи да изгуби образ оваквим безакоњем и нељудским антиевропским чином.

Цетиње, 2. новембар 2019.

Архиепископ цетињски и Митрополит црногорско-приморски
+Амфилохије

— Извор: Митрополија црногорско-приморска & spc.rs